

■ УДК 784.9:792.028-057.875

О. В. Єрошенко, кандидат мистецтвознавства, доцент, Харківська державна академія культури, м. Харків

ВОКАЛІЗИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО ГОЛОСУ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «АКТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ І КІНО»

Розглядається роль вокалізів у процесі розвитку професійного голосу студентів-акторів з урахуванням специфіки вокального навчання фахівців театральної сфери. Проаналізовано вибрані твори зі збірок вокалізів Ф. Абта, О. і Р. Вороніних, І. Вілінської, Б. Лютгена, Дж. Конконе. З'ясовано, що використання вокалізів суттєво сприяє осмисленому формуванню студентами-акторами певних вокально-технічних навичок у поєднанні з вирішенням музично-художніх завдань. Підкреслено, що у зв'язку зі значною відмінністю рівня музично-співацьких здібностей студентів-акторів одного курсу запропоновані до розучування вокалізи істотно відрізняються за ступенем музичної й вокально-технічної складності, їх відбір відбувається диференційовано, відповідно до музично-співацьких можливостей кожного студента.

Ключові слова: вокаліз, вокальне навчання, музично-співацькі здібності, студент-актор.

Е. В. Ерошенко, кандидат искусствоведения, доцент, Харьковская государственная академия культуры, г. Харьков

ВОКАЛИЗЫ КАК СРЕДСТВО РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ГОЛОСА СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛИЗАЦИИ «АКТЕРСКОЕ ИСКУССТВО ДРАМАТИЧЕСКОГО ТЕАТРА И КИНО»

Рассматривается роль вокализов в процессе развития профессионального голоса студентов-актеров с учетом специфики вокального обучения специалистов театральной сферы. Проанализированы избранные произведения из сборников вокализов Ф. Абта, О. и Р. Ворониних, И. Вилинской, Б. Лютгена, Дж. Конконе. Выяснено, что применение вокализов существенно содействует осмысленному овладению студентами-актерами определенными вокально-техническими навыками в соединении с решением музыкально-художественных заданий. Подчеркнуто, что в связи со значительным отличием уровня музыкально-певческих способностей студентов-актеров одного курса предлагаемые к изучению вокализы существенно разнятся степенью музыкальной и вокально-технической сложности, а их отбор происходит дифференцированно, соответственно музыкально-певческим возможностям каждого студента.

Ключевые слова: вокализ, вокальное обучение, музыкально-певческие способности, студент-актер.

O. V. Ieroshenko, Candidate of Art Criticism, Associate Professor, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

VOCALIZES AS DEVELOPMENT TOOL OF THE PROFESSIONAL VOICE OF STUDENTS OF SPECIALIZATION «PERFORMING ARTS OF DRAMA THEATRE AND CINEMA»

The role of vocalizes in development of a professional voice of students-actors while taking into account specifics of the vocal training of the theatrical sphere specialists is considered. The chosen works from collections of vocalizes of F. Abt, O. and R. Voronin, I. Vilinskaya, B. Lyutgen, J. Concone are analysed. It is revealed that the use of vocalizes significantly assists students-actors' smart mastering of the certain vocal and technical skills in connection with the solution of musical and art tasks. It is emphasized that, in connection with considerable difference of level of musical and singing capabilities of students-actors of the same course, the vocalizes offered to studying significantly differ in degree of musical and vocal and technical complexity, and their selection happens differentially, according to musical and singing opportunities of each certain student.

Key words: vocalize, vocal training, musical and singing capabilities, student-actor.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку мистецтва театру й кіно нагальним є посилення їх музичної складової, ролі інструментального та вокального компонента в кінофільмах і переважній більшості вистав. Тому перед акторами постає завдання професійно володіти співом у межах драматичного мистецтва, тобто вміти інтонаційно чисто, достатньо звучно й художньо переконливо виконувати різножанрові вокальні твори залежно від драматургічних вимог спектаклю. Таким чином, вокальне навчання майбутніх фахівців драматичного мистецтва є обов'язковою умовою їх подальшої успішної професійної діяльності. Зазначимо, що в процесі опанування студентами-акторами основ співацького мистецтва перед вокальними педагогами постає немало питань, пов'язаних зі специфікою навчання прийдешніх митців драматичної сфери, зокрема питань, що стосуються вокально-педагогічного репертуару, одним з яких є проблема використання вокалізів під час вокального навчання майбутніх акторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останнього десятиріччя питання вокального розвитку студентів-акторів досліджували українські та російські науковці й вокальні педагоги, серед яких важливими для розвою наукової та вокально-методичної думки в означеній сфері стали праці С. С. Сгібневої (2009), В. О. Дорошенко (2010), Г. Л. Бень (2013), Г. В. Локаревої та Л. О. Гринь (2014) (Україна),

а також доробки російських фахівців Б. В. Окулової (2008), Г. Є. Давидової (2012) та ін. Загалом праці вищезазначених авторів присвячені вивченню різноманітних аспектів мистецтвознавчого й педагогічного спрямувань вокальної проблематики в театральній царині. Водночас постає немало питань, які потребують подальшого детальнішого розгляду й вирішення у вокально-педагогічній площині, насамперед стосовно організації, проведення й власне специфіки співочої підготовки у вищих навчальних закладах майбутніх фахівців драматичного мистецтва. Одним із цих питань є висвітлення певних вокально-технічних і музично-художніх модусів та з'ясування їх значення щодо розвою співацьких умінь студентів-акторів, зокрема вокалізів. Це й зумовлює актуальність статті, мета якої — з'ясування ролі вокалізів у розвитку професійного голосу студентів-акторів з урахуванням специфіки вокального навчання майбутніх фахівців драматичної царини.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вокальне навчання студентів спеціалізації «акторське мистецтво драматичного театру і кіно» порівняно зі спеціальною підготовкою солістів-вокалістів спеціалізацій «академічний спів», «народний спів», «естрадний спів» має певні особливості, визначені насамперед кваліфікаційними вимогами різних мистецьких сфер професійної діяльності прийдешніх фахівців. Так, найпершою й обов'язковою умовою для майбутнього виконавця у сфері вокального мистецтва є наявність музично-співацького обдарування, водночас артистизм і художність співу для абітурієнта-вокаліста — чинники, хоча й бажані, втім, визначаються такими, що напрацьовуються з часом, упродовж оволодіння мистецтвом вокалу. Резонно протилежні вимоги до митця драматичного мистецтва, де безсумнівним і невідмінним стає факт наявності артистичних здібностей у майбутнього актора, а музикальність виявляється тільки бажаним чинником, який розвиватиметься протягом навчального терміну. Водночас, на сучасному етапі розвитку драматичного мистецтва й кінематографії музичний компонент є їх невід'ємною складовою. Тому досконале оволодіння співом для актора — це завдання, зумовлене професійною необхідністю й художніми перспективами.

Таким чином, хоча під час вступу до театрального факультету вищого навчального закладу наявність співацьких здібностей в абітурієнта не є обов'язковою умовою, втім, у процесі навчання одним з основних завдань для майбутнього актора стає набуття основ вокалу. Зазначимо, що студенти в переважній більшості (навіть ті, котрі мають недостатні вокально-музичні дані), усвідомлюючи необхідність опанування співацьких навичок для подальшої успішної діяльності в театральній царині, наполегливо намагаються розвинути музичні задатки та опанувати основи мистецтва співу.

Однією з основних специфічних ознак вокального навчання студента-актора є наявність у педагогічному репертуарі творів, пов'язаних з театральною й кінематографічною галузями: пісень і романсів з драматичних вистав, музики до спектаклів, кінофільмів, мультфільмів, а також із музично-драматичних творів (водевілів, оперет, мюзиклів). Над цим репертуаром робота проводиться протягом усього терміну вокального навчання студентів театрального факультету. Водночас постановка співацького голосу студента-актора базується на головних дидактичних принципах вокальної педагогіки: єдності художнього й вокально-технічного розвитку; поступовості та послідовності в навчанні; індивідуального підходу. Структура вокальних занять відповідно до ustalених норм складається з визначеної послідовності вправ, вокалізів і художньо-педагогічного репертуару.

Зважаючи на специфіку акторського співу, близькість його до мовної позиції, вокальний педагог разом з тим має навчити студента базових чинників співацького голосоутворення: свідомого володіння диханням під час співу та почуття опори, відчуття головного й грудного резонаторів під час фонації, виразної співочої артикуляції, а також основних елементів звуковедення (легато, нон легато, портаменто) тощо. Засвоєння комплексу умінь і навичок щодо свідомого управління процесом фонації дозволяє виконавцеві досягти максимального розкриття художнього змісту вокального твору, що, зрештою, продукує умови для довершеношого відтворення сценічного образу драматичної вистави.

Процес набуття співацьких навичок студентами-акторами зазвичай довготривалий та копіткий, потребує від викладача ретельного підбору вокально-педагогічного репертуару відповідно до музикальних здібностей студентів. Специфічною ознакою вокальної роботи з майбутніми акторами є значна різниця в музично-співацькому обдаруванні студентів одного курсу, що зумовлює значну відмінність (щодо вокально-технічних та музично-художніх завдань) їх вокального репертуару.

Відповідно до досвіду багаторічної роботи зі студентами-акторами доцільним, на нашу думку, стає використання на вокальних заняттях поряд із художніми творами вокалізів. Ці музичні твори, не ускладнені текстом, написані з визначеною вокально-технічною метою, з одного боку, мають вузьку педагогічну спрямованість на напрацювання конкретного виду вокальної техніки, чим нагадують вокальні вправи, та з іншого, є музичними творами з властивими для них характерними ознаками: зазначеними метром, темпом, ритмом, мелодією, фразуванням, динамікою, гармонічним супроводом, що споріднює вокалізи з вокально-художніми творами.

Однією з найважливіших ознак вокалізу є відсутність у ньому вербального тексту, що спрямовує увагу студента саме на фонацію, музичний текст і композиторські вказівки до нього, концентрує на правильному звукоутворенні й звуковеденні та загалом дозволяє відпрацьовувати вокальну технологію на музично-художньому матеріалі. Стосовно опанування вокального слова у співі, то це відбувається поступово, тому що звичні стереотипи вимовляння слів у мові дуже усталені й легко руйнують вокальну лінію. Виконання вокалізів націлює на точне відтворення звукової висоти, правильне інтонування мелодійної фрази та внеможливіє для співака-початківця здійснення під час співу частих спроб «сховатися за виразністю мови», особливо характерних для студентів театрального факультету, майбутня професійна діяльність котрих пов'язана безпосередньо з мистецтвом слова.

Вибір вокалізу для кожного окремого студента-актора базується на знаннях і професійному досвіді вокального педагога. Пропонуючи студентові конкретний вокаліз, педагог спочатку аналізує його з музичного (темп, ритм, мелодика, гармонія супроводу тощо) і вокально-технічного (діапазон, теситура, тривалість дихання, звукова динаміка тощо) аспектів, маючи на меті виявити наявні у вокалізі труднощі, співвіднести їх з можливостями студента на певному етапі вокально-музичного розвитку, та визначає основне вокальне завдання, яке постає під час його розучування перед студентом.

Зазначимо деякі збірки вокалізів, які найчастіше застосовуються в практиці вокальної роботи зі студентами-акторами. Найпопулярнішими є «Школа співу» Ф. Абта та «30 вокалізів на основі народних пісень» О. Вороніна й Р. Вороніної. При цьому вокалізи, які пропонуються студентам-акторам зі збірки Ф. Абта, виявляються дещо складнішими з музично-вокального аспекту порівняно з вокалізами зі збірки О. та Р. Вороніних. Для музично розвиненіших студентів-акторів пропонуються вокалізи зі збірок І. Вілінської (1989), Б. Лютгена, Дж. Конконе та ін.

Практика свідчить, що вокалізи (найчастіше № 1–8, № 10, № 12, № 15) зі збірки О. та Р. Вороніних [3] виконують без особливих зусиль студенти-актори першого курсу, котрі зовсім не мають музично-виконавських навичок і вперше ознайомлюються з досвідом вокального виконавства. Незначний діапазон (від квінти до октави), здебільшого ступенева, без широких інтервалів мелодика, основана на народнопісенному матеріалі, помірні теситура й динаміка звука та незначний обсяг музичного тексту надають можливостей співакові-початківцеві вправно виконувати ці вокалізи, переважно способом сольфеджування.

Вокалізи зі збірки Ф. Абта [1] мають ширший діапазон, складніші мелодику, ритміку, детальне динамічне нюансування, більші вимоги до тривалості дихання. Студенти першого курсу за програмою опановують перші десять вокалізів зі збірки, які призначені для розвитку кантিলени й виконуються в помірному темпі. Мелодії цих вокалізів побудовані в середньому діапазоні від октави до децими, двотактові вокальні фрази потребують спокійного плавного дихання й сприяють поступовому напрацюванню почуття співацької опори; у музичному тексті детально вказані динамічні відтінки, що надають виразності співові, на які обов'язково потрібно зважати під час занять. Ритмічні труднощі містяться звичайно в синкопованому ритмі, який подекуди трапляється в окремих вокалізах (№ 2, № 6, № 8–10), також незмінної уваги потребує м'яке й ритмічно правильне виконання затакту в мелодійних фразах [1]. Зазвичай вокалізи Ф. Абта пропонують студентам-початківцям, котрі виявляють певні вокальні й музичні здібності.

Упродовж другого курсу робота над вокально-технічним розвитком студента-актора так само передбачає вивчення декількох вокалізів. Музично розвиненішим студентам другого курсу пропонують вокалізи № 11–19 зі збірки Ф. Абта [1]. Вони мають більший музичний обсяг, ширший діапазон (від октави до ундецими), складніші завдання щодо голосоведення (інтерваліки, ритму, динамічних нюансів, тривалості дихання тощо). Зазначимо, що вокаліз № 20 (останній у збірці), оснований на мелодії широковідомої пісні-романсу О. Варламова «Красный сарафан», зважаючи на мелодійний рисунок, голосовий діапазон (терцдецима) виявляється достатньо складним для виконання студентами-акторами та зазвичай не входить до їх навчального репертуару [1, с. 29–31].

Стосовно вокалізів зі збірки О. та Р. Вороніних [3] відзначимо, що їх менше використовують на другому курсі, втім деякі з них, особливо № 18 і № 19 (напрочуд мелодійні, спрямовані на розвиток широкого співацького дихання, утримання високої позиції звука), а також № 26 (із хроматичною інтервалікою (наявність зменшених та збільшених секунд) східної мелодики), водночас незначного діапазону (від сексти до септими) й помірної динаміки, дають позитивні наслідки в роботі над співацьким голосом студентів-акторів, тож часто входять до їх репертуарних програм.

Надзвичайно корисними для вокального розвитку співаків-акторів вважаємо вибрані вокалізи зі збірок І. Вілінської (1989) [2], Б. Лютгена [5] й Дж. Конконе [4]. Ці твори вивчають більш здібні та музично підготовлені студенти. Так, зі збірки І. Вілінської зазвичай пропонують вокалізи № 1, № 3, № 7 [2]. Широки мелодійні фрази у вокалізах № 1 і № 7 у поєднанні з помірним діапазоном (нона), зручним темпом

(Andantino і Andante) сприяють розвиткові кантилени та співацького дихання виконавця; ступеневий, із повторюваними секундовими інтервалами мелодійний рисунок (у межах децими), вальсовий ритм і помірний темп (Andante) вокалізу № 3 спрямовані на розвинення гнучкості звуковедення.

Подальший розвиток рухливості й гнучкості співацького голосу, музичної ритмічності виконання та вдосконалення музичного слуху відбуваються під час роботи над вибраними вокалізами (звичайно, це № 1, № 4, № 6, № 10, № 12–15) зі збірки Б. Лютгена [5]. У репринтному лейпцизькому виданні подана передмова відомої співачки й вокального викладача М. Хедмондт (Marie Hedmondts), котра відзначає, що спочатку будь-який із цих вокалізів бажано проспівувати на склад «ta», згодом переходячи до сольмізації мелодії, й наголошує на необхідності її точного ритмічного виконання [5, с. 2].

Діапазон у межах децими (№ 4, № 10, № 14, № 15), ундецими (№ 1, № 6, № 13) та дуодецими (№ 12), багата палітра позначених динамічних і виразних відтінків та темпів (від Allegro до Andante), непроста вокальна мелодика, побудована переважно нотами короткої тривалості (шістнадцятими), яка поєднує чергування секундових інтервалів зі ступеневим (прямим згори донизу й навпаки та хвилеподібним) рухом, рухом ступенями тризвука й подекуди ходами на ширші інтервали (від кварта до октави), — усі означені чинники роблять цей музичний матеріал доцільним для вдосконалення вокальної техніки студентами-акторами на пізнішому етапі (другому і третьому курсах) навчання.

У вокальній підготовці музично здібних студентів другого і третього курсів театрального факультету використовуємо перші десять вокалізів зі збірки Дж. Конконе «50 vocal lessons» (opus 9) для середнього голосу [4]. Написані в достатньому діапазоні (переважно близько півтори октави) та в багатоманітних різновидах помірного темпу (від Allegro moderato assai (№ 10) до Andante sostenuto (№ 6 і № 8), окрім вокалізу № 9, позначеного повільним темпом Lento), вони спрямовані насамперед на розвиток кантилени, напрацювання відчуття опори та широкого співацького дихання, привчають до правильного виконання тривалих музичних фраз з утриманням високої позиції звука. У вокальній лінії плавне ступеневе голосоведення в помірному темпі довгими за тривалістю нотами (половинні, цілі) і тривале утримання звука на одній висоті (об'єднання лігою декількох нот однієї висоти протягом трьох-чотирьох тактів, наприклад, у вокалізі № 6) чергуються зі стрибками мелодії вгору і вниз на широкі інтервали (від кварта до октави), що загалом висуває до виконавця

достатньо високі вимоги стосовно відповідного рівня розвитку загальної музичальності та вокально-технічних навичок.

Зазначимо, що використання вокалізів як педагогічного матеріалу у вокальній роботі зі студентами-акторами не є повсюдним. У вокально-педагогічній практиці з постановки співацького голосу майбутніх фахівців драматичного мистецтва наявні методиками, які практично не містять вокалізів як форми розвитку вокальних навичок акторів. Так, деякі викладачі-вокалісти, працюючи зі студентами-акторами, застосовують власні розроблені музично-педагогічні прийоми та методи, у яких вокалізи не використовуються. Означимо те, що, на нашу думку, поділяє таких викладачів на дві співіснуючі категорії: до першої належать вокальні педагоги, які, не застосовуючи в навчальному репертуарі вокалізи, втім немало часу на заняттях приділяють вокально-технічним вправам; до другої — ті, хто зосереджує увагу майже виключно на вокальних художніх творах, прагнучи розвивати співацько-виконавські вміння студентів саме на художньому матеріалі. Загалом, результати вокальної підготовки студентів-акторів за подібними методиками є задовільними.

Однак для студентів-акторів, на заняттях з якими проводиться робота майже виключно над вокально-художніми творами, опанування співацьких навичок, за нашим переконанням, є ефективним лише за наявності в них достатньо розвинутої музичальності та природної вокальної обдарованості. Як свідчить історичний мистецький досвід, успішний розвиток вокальних навичок неодмінно потребує раціонального осмисленого опанування техніки співацького звукоутворення та звуковедення.

Для багатьох студентів-акторів виконання вокалізів (особливо на першому курсі способом сольфеджування) є корисним ще тому, що не тільки формує вокальні навички, але практично втілює й закріплює музично-теоретичні знання, здобуті на заняттях з теорії музики. На жаль, теоретичних занять з музики для студентів-акторів обмаль (згідно з навчальним планом ХДАК: дві години на тиждень групових занять протягом половини першого семестру), бракує для необхідного опанування музичної грамоти фахівцями, подальша професійна діяльність багатьох з котрих буде пов'язана із музично-драматичною цариною сучасних вітчизняних театрів.

На нашу думку, виконання студентами-акторами вокалізів — музичних творів без літературного тексту — сприятиме насамперед усвідомленому опануванню вокальної фонації майбутніми митцями драматичної сцени, зокрема кантилени як основного засобу звуковедення, формує відчуття музичного фразування та розвиває загальну музичальність. Тому застосування вокалізів як одного з інструментів

постановки професійного співацького голосу студентів-акторів є важливою умовою їхнього вокального й загалом музичного розвитку.

Висновки. Музичний і вокально-виконавський аналіз вибраних вокалізів Ф. Абта, О. та Р. Вороніних, І. Вілінської, Б. Лютгена, Дж. Конконе, котрі використовуються у вокальному навчанні студентів-акторів, допоміг дійти певних висновків. У зв'язку зі значним посиленням музичної складової в сучасному драматичному мистецтві й кінематографі володіння співом для майбутнього актора є надто актуальним, відтак, потребує належної музично-вокальної підготовки. Розвинення співацьких умінь студентів-акторів відбувається із залученням до вокально-педагогічного репертуару поряд із художніми творами вокалізів, вивчення яких спрямовує та суттєво сприяє осмисленому опануванню певних вокально-технічних навичок у поєднанні з вирішенням музично-художніх завдань. Зважаючи на специфіку вокального розвитку майбутніх драматичних фахівців, що полягає передусім у надто відмінному рівневі музично-співацьких здібностей студентів-акторів одного курсу, запропоновані до вивчення вокалізи значно відрізнятимуться за ступенем музичної й вокально-технічної складності, їх добір здійснюватиметься диференційовано, відповідно до музичних і співацьких можливостей кожного окремого студента. Під час розучування вокалізів студенти-актори усвідомлено й ефективно, поступово опановують різні види вокалізації, сольфеджування й сольмізацію, набувають умінь і навичок, пов'язаних із виконанням вокальних етюдів, завдяки чому полегшується перехід від вокально-технічних вправ до художніх вокальних творів, а також поглиблюються й закріплюються знання з теорії музики.

Перспективи подальших наукових досліджень означеної проблематики пов'язані з різноаспектним музичним та вокально-виконавським аналізом співацького репертуару, детальним вивченням питань вокального розвитку майбутніх професійних акторів драматичного театру й кіно.

Список використаних джерел

1. Абт Ф. Школа пения. Избранные упражнения для низких голосов в сопровождении фортепиано / Ф. Абт. — М. : Музыка, 1985. — 32 с.
2. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу: учбовий репертуар / І. Вілінська. — Київ : Муз. Україна, 1989. — 56 с.
3. Воронін О. 30 вокалізів на основі народних пісень / О. Воронін, Р. Вороніна. — Київ : Муз. Україна, 1991. — 72 с.
4. Concone G. 50 vocal lessons: Opus 9: Edition for medium voice / G. Concone. — Leipzig ; Dresden : Edition Peters. Nr. 980a. — 95 p.

5. Lutgen B. Die Kunst der Kehlfertigkeit: Band 1. Ausgabe fur Alt oder Bas / B. Lutgen ; [revidiert von Marie Hedmond]. — Leipzig ; Drezden : Edition Peters. Nr. 1358c. — 28 p.

References

1. Abt F. Shkola penia. Izbrannye uprazhnenia dlia nyzkikh golosov v soprovozhdenii fortepiano / F. Abt. — M. : Muzyka, 1985. — 32 s.
2. Vilinska I. Vokalizy dlia serednjogo golosy: uchbovyj repertuar / I. Vilinska. — Kyiv : Muz. Ukraina, 1989. — 56 s.
3. Voronin O. 30 vokaliziv na osnovi narodnykh pisen / O. Voronin, R. Voronina. — Kyiv : Muz. Ukraina, 1991. — 72 s.
4. Concone G. 50 vocal lessons: Opus 9: Edition for medium voice / G. Concone. — Leipzig ; Drezden : Edition Peters. Nr. 980a. — 95 p.
5. Lutgen B. Die Kunst der Kehlfertigkeit: Band 1. Ausgabe fur Alt oder Bas / B. Lutgen ; [revidiert von Marie Hedmond]. — Leipzig ; Drezden : Edition Peters. Nr. 1358 c. — 28 p.

■ UDC 784.9:792.028-057.875

Ieroshenko O. V., Candidate of Art Criticism, Associate Professor, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv
eroshenko63@mail.ru
orcid.org/0000-0001-8197-0807

VOCALIZES AS DEVELOPMENT TOOL OF THE PROFESSIONAL VOICE OF STUDENTS OF SPECIALIZATION «PERFORMING ARTS OF DRAMA THEATRE AND CINEMA»

The purpose of this article is to find out a role of vocalizes in the development of a professional voice of students-actors taking into account specifics of vocal training of future specialists of the drama sphere.

Research methodology. General scientific methods used in this article: cognitive, comparative and empirical methods; special part are particular musicological methods of the musical, vocal and technical analysis.

Results. The problem of the students-actors vocal training includes the use of vocalizes, which are one of educational tools in development of a singing voice. In connection with considerable level of musical and singing capabilities' difference of students-actors of the same course, the vocalizes that are suggested for studying differ in degree of musical and vocal and technical complexity, and are selected differentially, according to musical and singing capabilities of each student. The fact that during learning the vocalizes student-actors rather consciously and effectively master different types of vocalization, solfeggation, solmization, considerable amount of skills, connected with phonation process, transition from vocal and technical exercises to art vocal works, and also

depth and fixation of the music theory knowledge becomes genuine. In general, the use of vocalizes in the vocal and pedagogical repertoire significantly assists students-actors' intelligent mastering of the certain vocal and technical skills in connection with the solution of musical and art tasks.

Novelty. The chosen vocalizes of F. Abt, O. and R. Voronin, I. Vilinskaya, B. Lyutgen, J. Concone in aspect of their use in the development of a professional voice of the student-actor and taking into account significant differences of musical and singing abilities of students of one course are analysed.

The practical significance. Ukrainian vocal educators may find the information contained in this article useful for developing of a singing voice and musical and art abilities of future stage and film actors.

Key words: vocalize, vocal training, musical and singing capabilities, student-actor.

Надійшла до редколегії 12.04.2017 р.